Taking care of the relatives: Article of faith in Islam	బంధువులను సంరక్షించడం; ఇస్లామ్‌లో విశ్వాసం మీద ఆర్టికల్
Translate Here as bilingual.	**Translate Here as bilingual.**
Dr Syed Zafar Mahmood,	డాక్టర్ సయ్యద్ జఫర్ మొహమ్మద్,
Last week an elderly lady in my extended family left for her eternal abode. May Allah bless her soul with a high pedestal in Paradise, amen. Later during condolence sessions it came to light that her son is highly technically qualified and worked in the Gulf at half a million Rupees monthly salary. As mother began falling frequently ill he requested his wife to shift to New Delhi, permanently stay with mother and serve her. The good wife happily agreed and shifted base to the Indian capital. In due course, as mother began remaining regularly unwell, the son quit his lucrative job in the Gulf, took up a not so good position in the national capital region and both of them started living full time with mother. He noticed that due to her aching knees mother was not able to climb up while she liked to sit in the sun on the roof. He carved out space in a corner of the house and got an elevator installed. Lo & behold, even in the 21st century there are some persons in the world who discern God's real purpose behind creating the humanity and act thereupon. One feels like envying the parental upbringing of this young couple. The boy and his wife were actually implementing God's command in letter and spirit: In the best way possible do good to your parents and the relatives (holy Quran 4.36). Even Dr Sir Mohammad Iqbal was amazed at such high level of parental upbringing:	గతవారం మా ఉమ్మడి కుటుంబంలోని ఒక వృద్ధురాలు మరణించింది. స్వర్గంలో ఆమెకు అల్లా, సకల సౌభాగ్యాలు సమకూర్చు కాగ,ఆమెన్. ఆమె కుమారుడు ఉన్నత సాంకేతిక విద్యను అభ్యసించి, గల్ఫ్‌లో సుమారు నెలకు ఐదులక్షల రూపాయల వేతనానికి పనిచేసినట్లుగా తరువాత జరిగిన సంతాప సమావేశాల్లో తెలిసింది. తల్లి తరచుగా అస్వస్థత బారిన పడుతుండటంతో, తన తల్లితోపాటు ఉండటం కొరకు మరియు ఆమెకు సేవలు చేయడం కొకు శాశ్వతంగా ఢిల్లీలో ఉండమని తన భార్యను అభ్యర్థించాడు. అతని మంచి భార్య దీనికి సంతోషంగా అంగీకరించింది మరియు ఆమె దేశరాజధానికి తన మకాం మార్చుకుంది. ఈ సమయంలో, తల్లి అనారోగ్యం ఏ మాత్రం తగ్గకపోవడంతో, ఆమె కుమారుడు గల్ఫ్‌లో ఎంతో ఆకర్షణీయమైన ఉద్యోగాన్ని విడిచిపెట్టి, ఢిల్లీలో ఒక చిన్నపాటి ఉద్యోగంలో కుదురుకున్నాడు, తద్వారా ఇద్దరు కూడా తల్లితో మరింత ఎక్కువ సమయం గడపడానికి అవకాశం ఏర్పడింది. ఆమె తన మోకాలు నొప్పి కారణంగా, పైకి ఎక్కలేకపోతోందని తద్వారా ఆమె తనకు ఇష్టమైన సూర్యకాంతిలో కూర్చోలేకపోతోందని అతడు గమనించాడు. ఇంటికి ఒక మూల చిన్న ప్రాంతాన్ని ఖాళీ చేసి, అక్కడ ఎలివేటర్ ఇనస్టల్ చేశాడు. ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే, 21వ శతాబ్ధంలోనూ ఈ ప్రపంచంలోని కొంతమంది వ్యక్తులు, మానవులైన మనల్ని ఎందుకు సృష్టించారనే విషయాన్ని అర్థం చేసుకొని, గొప్ప మానవీయ విలువలతో జీవిస్తుంటారు. ఈ యువజంటను వారు తల్లిదండ్రులు పెంచిన తీరును ప్రతి ఒక్కరు ఇష్టపడతారు. ఈ యువకుడు మరియు అతని భార్య, వాస్తవానికి దేవుని యొక్క ఆదేశాన్ని తూచా తప్పకుండా పాటించారు. మీ తల్లిదండ్రులకు మరియు బంధువులకు మంచి చేయగల అత్యుత్తమ మార్గంలో(

	పవిత్ర ఖురాన్ 4.36) అంత గొప్పగా వారిని వారి తల్లిదండ్రులు పెంచడం పట్ల, డాక్టర్ సర్ మొహమ్మద్ ఇక్బాల్ సైతం ఆశ్చర్య చకితులయ్యారు.
Ye faizan-e nazar tha ya ki maktab ki karaamat thi Sikhaaye kis-ne Ismaeel ko adaab-e farzandee	*యే ఫైజాన్ -ఏ నజర్ తో యా కీ మక్తాబ్ కి కరామత్ థి షికాయతే కిస్ నే ఇస్మాయిల్ కో ఆదాబ్ ఏ ఫర్జాదే*
Was it the school lesson or parental upbringing that taught Ismail (Ishmael) what should he happily forbear for the sake of his parents' pleasure ?	అతని తల్లిదండ్రుల సంతోషం కోసం తాను ఏమి పాటించాలన్నది ఇస్మాయిల్(ఇస్మాహెల్)కు స్కూల్లో పాఠాలు లేదా తల్లిదండ్రుల పెంపకం బోధించిందా?
While the significance of serving the parents is generally well known let's try to understand what God has enjoined upon us in respect of our relatives. In order to describe the relatives God has used two types of terms in the Quran: *Arhaam* and *Aqraboon* or other derivatives of the 3-letter Arabic root QRB like *Qurba, Aqrabeen, Maqraba. Arhaam* is plural of *Rahm* that's the chamber in the mother's sacrosanct body in which the human being gestates. But as a collective noun, *Arhaam* has been used in Quran Kareem to describe one's extended family comprising all the relatives both through birth and matrimony. As per divine instruction each one of us has to continuously and duly discharge the obligations of kinship (4.1). Maulana Abdul Majid Daryabadi writes in *Tafseer-e-Majidi* that according to the divine law (*Shari'at*) the kinship group is the basic unit of society. Prophetic tradition says that, hanging from the celestial throne, the womb supplicates God to 'bless those who augment me and censure those who frustrate my centrifugal aspirations'. Quranic commentators mutually agree that patronizing the relatives is a fundamental obligation of faith (*Wajib*) and to deliberately disregard them is sacrilegious. For this, the individual is under continuous divine surveillance. The Prophet (S) also exhorted that even if the other fellow tries to sabotage the relationship bond, one should still stick on unilaterally. He declared: Whosoever wishes augmentation of provisions and elongation of life period must indulge	తల్లిదండ్రులకు సేవలందించడం యొక్క ప్రాముఖ్యత గురించి సాధారణంగా అందరికీ తెలిసింది,మన బంధువులకు గౌరవం ఇవ్వడంలో దేవుడు మనకు ఏమని ఆదేశించాడనే విషయాన్ని తెలుసుకునేందుకు మనం అర్థం చేసుకుందాం. బంధువుల గురించి వివరించడం కొరకు భగవంతుడు ఖురాన్‌లో రెండు రకాల పదాలను ఉపయోగించాడు: *అర్హామ్* మరియు *అక్రాబూన్* లేదా క్యూఆర్‌బి వంటి 3 అక్షరాల పదాలైన *కుర్బా, అక్రాబీన్, మక్రాబీ. అర్హామ్ అనేది* రహ్మా యొక్క బహువచనం మనవులు పుట్టే తల్లియొక్క గర్భకుహరం అని అర్థం. పుట్టడం మరియు వివాహనం ద్వారా కలిగే లేదా పొందే పొందువులతో కూడిన ఉమ్మడి కుటుంబాన్ని వివరించడం కొరకు ఖురాన్ కరీం అర్హామ్ అనే పదాన్ని ఉపయోగించింది. దేవ ఆదేశాల ప్రకారం, మనలోని ప్రతి ఒక్కరూ కూడా, మన బంధువుల పట్ల మనకు ఉండే బాధ్యతలు నిరంతరం మరియు పూర్తిగా నెరవేర్చాలి.(4.1) దేవ చట్టం(షరియత్) ప్రకారంగా బంధువుల సమూహం అనేది సమాజం యొక్క మొదటి ప్రాథమిక యూనిట్ అని మౌలానా అబ్దుల్ మజీద్ దర్యాబండీ రాసిన తఫ్‌సీర్ - ఎ- మస్జీద్‌లో పేర్కొన్నారు. ప్రవక్త సంప్రదాయం ఈ విధంగా చెబుతుంది, ఖగోళ సింహాసనం నుంచి వేలాడుతూ, గర్భం ఈ విధంగా దేవుడిని

in obliging and appeasing the relatives (*Sila-Rahmi*).	ప్రార్థిస్తుంది, '' నా అగమనానికి కారణం అయిన వారిని ఆశీర్వదించండి మరియు నా మూల ఆకాంక్షలను విచ్ఛిన్నం చేసేవారిని మందలించండి. బంధువులతో అభిమానం ఉండటం అనేది విశ్వాసం యొక్క మౌలిక బాధ్యత అని ఖురాన్ ప్రవక్తలకు పరస్పరం అంగీకరించారు(వాజిబ్) మరియు వారిని ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా నిర్లక్ష్యం చేయడం అనేది దైవదూషణ కిందకు వస్తుంది. దీనికి సంబంధించి, ప్రతి వ్యక్తి కూడా నిరంతరం దైవ పర్యవేక్షణ కింద ఉంటాడు. ఇతరులు సంబంధాలను తెంచేందుకు వెన్నుపోటు పొడిచినప్పటికీ, ప్రతిఒక్కరూ వాటిని బలోపేతం చేసేవిధంగా కట్టుబడి ఉండాలని ప్రవక్త(లు) నొక్కి వక్కాణిస్తున్నారు. అతడు ఈ విధంగా ప్రకటించాడు:జీవిత కాలంలో ఎవరైతే వృద్ధి సాధించి ముందుకు పోవాలని అనుకుంటారో, వారు తమ యొక్క బంధువులను మన్నించడం మరియు వారి యొక్క బాధ్యతలను నెరవేర్చడం చేయాలి. (సిలా-*రహ్మీ*).
Abu Huraira (R) complained, "I try to strengthen the bonding while some of the relatives frustrate my efforts"; the Prophet (S) informed him that till he does that an angel would remain deployed by his side. God further desires (26.214) us to keep reminding the society about such injunctions of *Shari'at*. Also, He cautions us that the relatives deserve our attention on priority vis a vis the other members of the society (33.6). According to *Tafhim-ul-Quran* any act of charity done ignoring and superseding the needy relatives doesn't squarely measure up to the divine reckoning. There is a special mention in the Book regarding helping the relatives who are orphan (*Yateeman za maqraba* - 90.15) that commands greater reward. We are forewarned (47.22) that our going against these heavenly writs may tantamount to twisting the basic infrastructure leading to societal upheaval; God detests and deprecates such assailants of His design. *Tafhim-ul-Quran* says that this verse enlists *Qata-Rahmi* (cutting off a natural relationship) among the fundamental prohibitions *(Haraam)*. Conversely, Sila-Rahmi has been bracketed (2.177, 4.36)among the best deeds (*A'maal-e-Saaleh*).	'' నేను నాబంధాన్ని బలోపేతం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించాను, అయితే, కొంతమంది బంధువులు నా చర్యలకు చిరాకు కలిగించారు.'' అని అబూ హరారియా(ఆర్)ఫిర్యాదు చేశాడు, ఆ విధంగా చేయడం వల్లనే దైవదూత అతని పైపున ఉన్నదనే విషయాన్ని ప్రవక్త(లు) అతనికి తెలియజేశారు. షరియత్ యొక్క అటువంటి ఉత్తర్వుల గురించి సమాజానికి తెలియజేస్తూ ఉండాలని దేవుడు కోరుకుంటాడు (26.214) అదేవిధంగా, సమాజం కంటే మన బంధువులు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత పొందడానికి అర్హులనే విషయాన్ని ఆయన మనకు తెలియజేస్తాడు. తఫ్హీమ్ -యుల్ - ఖురాన్‌ను బట్టి, అవసరం ఉన్న బంధువులను నిర్లక్ష్యం చేసి మరియు విడిచిపెట్టి చేసే దాతృత్వ కార్యక్రమాలు దేవుని లెక్కింపులో పరిగణనకు రావు. అనాధలుగా ఉన్న బంధువులకు సాయడం చేయడం(యాత్మీన్ జెర్ మక్రబా 90.15) ద్వారా గొప్ప ప్రతిఫలం లభిస్తుందనే విషయం గ్రంథంలో ప్రత్యేకంగా పేర్కొనబడింది. ఈ దైవత్వ విషయాలకు విరుద్ధంగా పోవడం ద్వారా,ప్రాథమిక మౌలిక సదుపాయాల యొక్క లోపం కారణంగా సామాజిక తిరుగుబాటు వస్తుందని, అటువంటి కుట్రదారులను దేవుడు తగిన విధంగా శిక్షిస్తాడనే విషయాలు మనకు

	ముందస్తుగా (47.22)లో హెచ్చరించబడ్డాయి. ఖాతా రహ్మీ(సహజ సంబంధాలను తెంచుకోవడం) అనేది మౌలిక నిషేధాలు(హరామ్) అని తఫ్‌హీమ్ ఉల్ ఖురామ్ తెలియజేస్తోంది. దానికి విపర్యంగా, అత్యుత్తమ పనులు(అమాల్ -ఎ-సలాహ్)కు వ్యతిరేకంగా సిలా -రహ్మీ (2.177, 4.36) పేర్కొనబడింది.
According to the commentators all the relatives - distant & close - of an individual constitute what is known as *Zawil Arhaam*. For special consideration of this group God has used (42.23) the term *Al-mawaddata Fil-Qurba*. Closer the relationship more intense is the obligation and bigger is the sin for pausing or laying off the relationship. As per divine scheme *Zawil Arhaam* has been made internally self-sufficient. In a kaleidoscope, turning around the cylinder in a circular motion shows different designs and colour combinations. Similar is the internal mechanism of *Zawil Arhaam*: in the group of relatives some are very rich, some very poor, some on the threshold, some very learned, some illiterate, but the group as a whole is internally self-reliant. God keeps a tab on every group member as to his/her behavior with others. God's minimum expectation from us under *Sila-Rahmi* is to "not avoid what best one is capable of doing" for the fellow group members. In two verses of Quran Karim (17.26 & 30.38) *Sila-Rahmi* has been declared as the right of the needy relatives in the assets & capabilities of the better off members of *Zawil Arhaam*. Mind you, God may sometimes even turn around the kaleidoscope of *Zawil Arhaam* and thereafter the red color may begin looking white .. and the white, pink etc. *Qata-Rahmi*is ill-treatment with the relatives or deliberately not doing what best one is capable of doing with the relatives. In 17.26 God enjoins upon us not to be spend-thrift and squander away our wealth & income and, instead, discharge the obligations of the needy relatives.	వ్యాఖ్యతల వ్యాఖ్యానానికి అనుగుణంగా, ఒక వ్యక్తి యొక్క దగ్గర మరియు దూరపు బంధువులు అందరూ కూడా జైవిల్ అర్హామ్‌గా పేర్కొంటారు. ఈ గ్రూపును ప్రత్యేకంగా పరిగణించడం కొరకు దేవుడు అల్- మవద్దాతా ఫిల్ -కూర్బా అనే పదాన్ని(42.23)ను ఉపయోగించాడు. మరింత ప్రబలంగా సంబంధాలను ఏర్పరుచుకోవడం అనేది బాధ్యత మరియు సంబంధాలను అంతరాయం కల్పించడం లేదా దూరంగా జరిగిపోవడం అనేది పాపానికంటే పెద్దది. పవిత్ర జైవిల్ అర్హామ్, అంతర్గతంగా స్వయం సంవృద్ధి కలదిగా రూపుదిద్దుకుంటుంది. కెలైడోస్కోప్‌లోని సిలెండర్‌ను వృత్తాకార మార్గంలో తిప్పడం ద్వారా, విభిన్న డిజైన్లు మరియు రంగుల కాంబినేషన్లు మనకు కనిపిస్తాయి. జైవిల్ అర్హామ్ కూడా అదే తరహా యంత్రాంగం ఉంటుంది: బంధువుల యొక్క గ్రూపులో కొంతమంది చాలా ధనికులుగా ఉంటారు, కొందరు పేదవారిగా ఉంటారు, కొందరు సింహద్వారంలో ఉంటారు, కొందరు బాగా చదువుకున్నవారుగా ఉంటారు,కొందరు నిరక్ష్యరాస్యులు, కానీ మొత్తం మీద ఈ గ్రూపు ఒక స్వయం సంవృద్ధి సాధించిన గ్రూపుగా ఉంటుంది. ఇతరులతో అతని/ఆమె యొక్క ప్రవర్తనకు అనుగుణంగానే దేవుడు ప్రతి గ్రూపు సభ్యునిపై దేవుడు ఒక ట్యాబ్ విధిస్తాడు. తోటి బృంద సభ్యుల కొరకు, ''మనం అత్యుత్తంగా చేయగలదానిని పరిహరించకుండా ఉండటం'' అనే దానిని మాత్రమే సిలా రహ్మీ కింద దేవుడు మన నుంచి ఆశించే కనీస ఆకాంక్ష. ఖురాన్ కరీమ్ యొక్క రెండు చరణాల్లో (17.26 & 30.38)జావిల్ అర్హామ్ యొక్క సభ్యుల్లో బాగా ఉన్న వారి ఆస్థులు మరియు సామర్థ్యాలపై, అవసరం ఉన్న బంధువులకు హక్కు ఉంటుందని సిలా -రహ్మీ పేర్కొంటుంది. దేవుడు కొన్ని సార్లు జైవిల్

	అర్థమ్ యొక్క కెలైడోస్కోప్‌ను సైతం తిప్పుతాడనే విషయాన్ని గుర్తుంచుకోండి, తద్వారా ఎరుపు రంగు తెల్ల రంగుగా కనిపిస్తుంది, ఎరుపు.. గులాబి రంగు తదితర రంగుల్లోనికి మారుతుంది. ఖతా రహ్మీ అనేది బంధువులను సరిగ్గా చూడకపోవడం లేదా తమ బంధువులుకు అత్యుత్తమంగా చేయగలిగే దానిని చేయకుండా ఉండటాన్ని ఇది తెలియజేస్తుంది. మనం మన సంపద మరియు ఆదాయాన్ని విచ్చలవిడిగా ఖర్చు పెట్టకుండా, దానికి బదులుగా అవసరాల్లో ఉన్న బంధువుల బాధ్యతలను తీర్చాలని 17.26లో దేవుడు మనల్ని ఆదేశిస్తున్నాడు.
Simultaneously, God has also put a caveat (60.3) that even in order to favor the relatives nothing should be done in violation of God's law otherwise on the Judgement Day the relatives too would not be of help. Also in 4.135 God clarifies that we are expected to remain on the side of justice even though it goes against ourselves, our parents or any other relatives; be he/she rich or poor, God warrants our obedience in supersession of his/her interests. We need not let our desires have the upper hand vis a vis the divinely mandated straight path and should, rather, fulfill the promise that we've made to our Creator (6.152). God told the Prophet (S), 'Say, I do not ask from you for any compensation (for guiding to the right path) except valuing the natural relationships'. The scriptural research done by the famous commentator Hazrat Ashraf Ali Thanvi (R) tells us that patronizing the relatives amounts to pure observance of faith (*Iman*).	అదేవిధంగా,బంధువులకు అనుకూలంగా చేయడం కొరకు, దేవుని యొక్క చట్లను ఉల్లంఘించరాదని, ఆ విధంగా చేసినట్లయితే, తీర్పు చెప్పేనాడు, ఆ బంధువులు కూడా సాయపడరని కూడా దేవుడు ఒక ప్రత్యేక నిబంధన(60.3)ని ఏర్పరిచారు. అదేవిధంగా, న్యాయం మనకు, మన తల్లిదండ్రులకు లేదా ఇతర బంధువులక వ్యతిరేకంగా ఉన్నప్పటికీ, మనం న్యాయం వైపున ఉండాలని 4.135 దేవుడు మనరకు స్పష్టం చేస్తున్నారు; అతడు ధనికుడైనా లేదా పేదవాడైనా, అతని/ఆమె ఆసక్తులను పూర్తి చేయడంలోని మన విధేయతను దేవుడు గుర్తిస్తాడు. దేవుడు నిర్దేశించిన పథకం కంటే మన ఆకాంక్షలు పై చేయి సాధించకుండా చూడాల్సిన అవసరం మనకు ఉంది, మన సృష్టికర్తకు మనం చేసిన వాగ్ధానాలను మనం పూర్తి చేయాలి. దేవుడు ప్రవక్త(లు)లకు ఇలా చెప్పాడు, ‘‘ సహజ సంబంధాలకు విలువను ఇవ్వడం మినహా, నేను మీ నుంచి ఎటువంటి ప్రతిఫలాన్ని ఆశించను(మీకు సరైన మార్గదర్శనం చేసినందుకు). బంధువులు పూర్తి విశ్వాసంతో అభిమానించాలని (ఇమామ్) ప్రముఖ వ్యాఖ్యత హజ్రత్ అష్రఫ్ అలీ తన్వీ(ఆర్) ద్వారా జరపబడ్డ లేఖనాల పరిశోధనలు తెలియజేస్తున్నాయి.
The author is President, Zakat Foundation of India ZakatIndia.org	*రచయిత, జకత్ ఫౌండేషన్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క అధ్యక్షుడు. ZakatIndia.org*
Taking care of the relatives: Article of faith in Islam	